

# Počet oslovených osob v Programu časného záchytu karcinomu plic

VERZE 2025-01.01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Petr Dvořák <sup>1</sup> , Alena Bahenská <sup>1</sup> , Renata Chloupková <sup>1</sup> , Ondřej Ngo <sup>1</sup> , Karel Hejduk <sup>1</sup> , Ondřej Májek <sup>1</sup> <sup>1</sup> Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky, Národní screeningové centrum, Praha
Recenzenti:	-
Datum vytvoření dokumentu:	28.11.2025
Datum poslední aktualizace:	28.11.2025
Datum vyjádření pověření pro ochranu osobních údajů UZIS:	30.11.2025
Datum schválení poradou vedení UZIS:	4. 12. 2025
Typ výstupu:	Otevřená data
ID výstupu:	PPS-04-01
Klíčová slova	NRHVS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, screening, prevence, praktický lékař, PL, pneumolog, PN, radiolog, karcinom plic
EuroVoc	státní zdravotní služba, prevence nemocí, rakovina
Citace:	Dvořák P., Bahenská A., Chloupková R., Ngo O., Hejduk K., Májek O. Počet oslovených osob v Programu časného záchytu karcinomu plic. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2025. Dostupné z: <a href="http://www.nzip.cz/data/2576-oslovene-osoby-casny-zachyt-karcinom-plic-otevrena-data">http://www.nzip.cz/data/2576-oslovene-osoby-casny-zachyt-karcinom-plic-otevrena-data</a> . ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	<a href="http://www.nzip.cz/data/2576-oslovene-osoby-casny-zachyt-karcinom-plic-otevrena-data">http://www.nzip.cz/data/2576-oslovene-osoby-casny-zachyt-karcinom-plic-otevrena-data</a>
Kontakt:	<a href="mailto:analyzy@uzis.cz">analyzy@uzis.cz</a>

## 1 Popis datové sady

---

### 1.1 Primární cíl

Datová sada umožňuje vypočítat počet oslovených/vyšetřených osob jednotlivými odbornostmi (průchod programem časného záchytu karcinomu plic) včetně výsledku nízkodávkového CT (dále LDCT). Uživatel může údaje stratifikovat dle základních charakteristik osob (věk, pohlaví, okres nebo kraj bydliště). V případě neurčitých výsledků LDCT je v datech uveden i finální závěr celé první screeningové epizody. Jedná se o agregovanou datovou sadu, počet osob je agregován dle vyšetření u jednotlivých odborností a charakteristik osob, kterým byly sledované výkony vykázány.

### 1.2 Základní informace

Indikátor uvádí počet osob, které byly do programu osloveny u praktického lékaře, vyšetřeny pneumologem, potažmo měly záznam pouze u radiologa. V rámci datové sady lze sledovat i průchod osoby programem, případně finální závěr celé první screeningové epizody. Pro výpočet byly použity výkony u praktického lékaře (01196, 01197), pneumologa (25507, 25021, 25022, 25023) a radiologa (89663, 89664, 89665). Výkony 25021, 25022 nebo 25023 byly uvažovány jen u osob, které měly po daném výkonu současně vykázán jeden z výkonů u radiologa (89663, 89664, 89665) či jim předcházet výkon u praktického lékaře (01196, 01197).

U praktického lékaře je sledován první vykázáný výkon osoby. V případě, že měla osoba i následné pneumologické vyšetření, je uvažován nejbližší výkon u pneumologa, který časově následuje po výkonu praktického lékaře. V případě, že měla osoba screeningový výkon 25507, je uvažován tento výkon před nescreeningovými (25021, 25022, 25023). V případě, že byla osoba oslovena u pneumologa, je uvažován první vykázáný screeningový výkon (25507). V případě, že osoba neměla vykázán screeningový výkon (25507), ale zároveň byl vykázán výkon u radiologa, je uvažován nejbližší nescreeningový výkon (25021, 25022, 25023) předcházející vstupnímu LDCT. U radiologa je uvažován první vykázáný výkon (89663, 89664, 89665). V případě, že měla osoba po vstupním LDCT neurčitý výsledek (89664), je sledováno, zda do 6 měsíců od vstupního LDCT měla doplňující LDCT s upřesňujícím výsledkem. U části osob bylo vyšetření u praktika nebo pneumologa určeno na základě informace o odbornosti odeslání u vstupního LDCT, jelikož nebyl vykázán relevantní výkon u praktika, potažmo pneumologa.

Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a je dostupná v národním katalogu.

### 1.3 Interpretace a informační hodnota a případné limity

Datová sada vychází z dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS) obsahujícího data o vykázáných zdravotních službách hrazených z veřejného zdravotního pojištění. Kvalita této datové sady je závislá na úplnosti a validitě vykazovaných dat.

Datová sada byla připravena na základě individuálních dat NRHZS dostupných od roku 2022, tedy od začátku Programu časného záchytu karcinomu plic. Věk a bydliště osoby bylo určeno k roku, ve kterém byla osoba oslovena/vyšetřena. U části osob byl rok vstupu do programu určen na základě informace o vstupním LDCT, jelikož nebyl vykázán předcházející výkon u praktika, potažmo pneumologa. Možnost Neznámo u kraje/okresu označuje případy s nevyplněným údajem o kraji/okresu bydliště osoby.

Data o zdravotních službách mimo veřejné zdravotní pojištění (samoplátci, připojištění...) nebo služby nevykazované zdravotní pojišťovně nejsou v datové sadě k dispozici. Z důvodu ochrany osobních údajů

fyzických osob je limitována úroveň detailu popisných charakteristik (geografická lokalizace do úrovně okresu, věk na 5leté věkové kategorie).

## 1.4 Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je výpočet počtu osob, které byly osloveny ke vstupu do programu časného záchytu karcinomu plic, včetně průchodu programem a výsledku LDCT. Datová sada umožňuje provést základní popisné statistiky o počtu provedených vyšetření, například:

1. Hodnocení vývoje počtu osob, které byly osloveny u praktického lékaře, potažmo vyšetřeny u pneumologa.
2. Hodnocení vývoje počtu osob dle výsledku LDCT, včetně doplňujících LDCT po neurčitém výsledku u vstupního LDCT.
3. Stratifikace počtu osob dle věku, kraje a okresu bydliště osoby.

### Příklad konkrétního výstupu:

Uživatel provádí hodnocení počtu žen, které byly osloveny k účasti v Programu časného záchytu karcinomu plic u praktického lékaře ve věku 60–64 let v roce 2023 se zaměřením na ženy žijící v Jihomoravském kraji, konkrétně okrese Blansko. Dále uživatel u vybraného vzorku osob může sledovat počet žen, které byly následně vyšetřeny u pneumologa, potažmo podstoupily LDCT. U žen, které podstoupily LDCT, je možné sledovat i finální závěr celé první screeningové epizody.

## 1.5 Ochrana osobních údajů

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16. Pro odstranění rizika identifikace fyzických nebo právnických osob jsou data kompletně anonymizována a neobsahují žádné identifikátory umožňující propojení řádků mezi sebou, jednotlivé řádky souboru jsou tak zcela nezávislé.

## 1.6 Klíčová slova

NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, screening, prevence, praktický lékař, PL, pneumolog, PN, radiolog, karcinom plic

## 1.7 Klasifikace dle EuroVoc

státní zdravotní služba, prevence nemocí, rakovina

## 2 Technická charakteristika

---

- Periodicita aktualizace: 1x ročně za uzavřený předchozí kalendářní rok
- Formát datové sady: csv
- Počet záznamů: 9 512
- Počet popisných atributů: 14
- Velikost: 740 KB

### 3 Zdroj dat

---

Zdrojem dat pro datové sady je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

### 4 Agregace a transformace dat

---

Datová sada obsahuje agregované počty unikátních osob s daným výkonem u praktika, pneumologa nebo radiologa za sledované období. Datum vykazání sledovaného výkonu je převedeno na rok, věk osoby je transformován do 5letých věkových kategorií.

### 5 Atributy datové sady

---

#### 1. Rok

- Název parametru: rok
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: Označení roku, ve kterém byla osoba oslovena ke vstupu do programu. U části osob se jedná o rok vstupního LDCT.
- Možné hodnoty: 2022–poslední uzavřený rok

#### 2. Pohlaví osoby

- Název parametru: pohlavi
- Datový typ: string
- Popis parametru: Pohlaví osoby
- Možné hodnoty:
  - Z – žena
  - M – muž

#### 3. Věková skupina

- Název parametru: vek\_nazev
- Datový typ: string
- Popis parametru: Pětiletá věková skupina vycházející [Číselníku věkových skupin NZIS](#)
- Možné hodnoty: pětileté věkové skupiny v rozmezí 55–74 let

#### 4. Kód věkové skupiny

- Název parametru: vek\_kod
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: Pětiletá věková skupina vycházející [Číselníku věkových skupin NZIS](#)
- Možné hodnoty: kódy pětiletých věkových skupin odpovídající rozmezí 55–74 let

#### 5. Okres bydliště osoby – kód

- Název parametru: okres\_kod
- Datový typ: string
- Popis parametru: Kód okresu bydliště osoby dle [číslníku ČSÚ](#)
- Možné hodnoty: dle [číslníku ČSÚ](#); doplněna možnost CZ9999 – případy s nevyplněným údajem o okresu bydliště osoby

#### 6. Okres bydliště osoby – název

- Název parametru: okres\_nazev
- Datový typ: string
- Popis parametru: Název okresu bydliště osoby dle [číslníku ČSÚ](#)

- Možné hodnoty: dle [číselníku ČSÚ](#); doplněna možnost Neznámo – případy s nevyplněným údajem o okresu bydliště osoby
7. **Kraj bydliště osoby – kód**
- Název parametru: kraj\_kod
  - Datový typ: string
  - Popis parametru: Kód kraje bydliště osoby dle [číselníku ČSÚ](#)
  - Možné hodnoty: dle [číselníku ČSÚ](#); doplněna možnost CZ999 – případy s nevyplněným údajem o kraji bydliště osoby
8. **Kraj bydliště osoby – název**
- Název parametru: kraj\_nazev
  - Datový typ: string
  - Popis parametru: Název kraje bydliště osoby dle [číselníku ČSÚ](#)
  - Možné hodnoty: dle [číselníku ČSÚ](#); doplněna možnost Neznámo – případy s nevyplněným údajem o kraji bydliště osoby
9. **Osloven u praktického lékaře**
- Název parametru: praktik
  - Datový typ: numeric
  - Popis parametru: Informace o oslovení praktikem
  - Možné hodnoty:
    - 0) Ne
    - 1) Ano
10. **Vyšetřen u pneumologa**
- Název parametru: pneumolog
  - Datový typ: numeric
  - Popis parametru: Informace o vyšetření pneumologem
  - Možné hodnoty:
    - 0) Ne
    - 1) Ano
11. **Provedeno LDCT**
- Název parametru: radiolog
  - Datový typ: numeric
  - Popis parametru: Informace o vyšetření LDCT na akreditovaném radiologickém pracovišti
  - Možné hodnoty:
    - 0) Ne
    - 1) Ano
12. **Výsledek vstupního LDCT**
- Název parametru: radiolog\_vysledek
  - Datový typ: numeric
  - Popis parametru: Informace o výsledku vyšetření LDCT na akreditovaném radiologickém pracovišti
  - Možné hodnoty:
    - 0) Negativní
    - 1) Pozitivní
    - 2) Neurčitý
13. **Výsledek doplňujícího LDCT**
- Název parametru: vysledek\_po\_neurcitem
  - Datový typ: numeric



- Popis parametru: Informace o výsledku doplňujícího LDCT do 6 měsíců po neurčitém vstupním LDCT na akreditovaném radiologickém pracovišti
- Možné hodnoty:
  - 0) Negativní
  - 1) Pozitivní
  - 2) Neurčitý

#### 14. Počet osob

- Název parametru: pocet\_osob
- Datový typ: numeric
- Popis parametru: Počet oslovených/vyšetřených osob
- Možné hodnoty:
- celá čísla > 0